

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

เหตุผล

เนื่องจากการพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ และต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุขในชุมชน ดังนั้น สมควรส่งเสริมและสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ซึ่งเป็นประชาชนผู้มีจิตอาสาในชุมชนเป็นกำลังสำคัญสำหรับการดูแลสุขภาพของประชาชนในชุมชนตามหลักการการสาธารณสุขมูลฐาน โดยยกระดับทักษะและขีดความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้ดำเนินการตามหลักการดังกล่าวได้สัมฤทธิ์ผล ตลอดจนเสริมสร้างเครือข่ายการประสานงาน การบริหารกิจการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพภายในชุมชนให้เป็นไปอย่างมีระบบ อันสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดีอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

.....
.....
.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
“อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ได้แก่

- (๑) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือเรียกโดยย่อว่า อสม.
- (๒) อาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร ซึ่งปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานคร หรือเรียกโดยย่อว่า อสส.กทม.

(๓) อาสาสมัครสาธารณสุขอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

“คณะกรรมการระดับประเทศ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านระดับประเทศ

“คณะกรรมการระดับเขตสุขภาพ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านระดับเขตสุขภาพ

“คณะกรรมการระดับจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านระดับจังหวัด

“คณะกรรมการกรุงเทพมหานคร” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร

“นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับกิจการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดหรือผู้ซึ่งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมอบหมายสำหรับจังหวัดนั้น และผู้อำนวยการสำนักอนามัยหรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการสำนักอนามัยมอบหมายสำหรับกรุงเทพมหานคร หรือนายทะเบียนอื่นให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และองค์การมหาชน

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนสนับสนุนการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

“ค่าป่วยการ” หมายความว่า เงินที่ทางราชการจ่ายให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการระดับประเทศ ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

(๒) อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบหกคน ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต อธิบดีกรมอนามัย ผู้อำนวยการสำนักงานอนามัยกรุงเทพมหานคร และหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านระดับประเทศ และผู้แทนองค์กรอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ระดับภาคโดยเลือกกันเองให้เหลือจำนวนห้าคน เป็นกรรมการ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ในด้านการสาธารณสุขมูลฐานหรือด้านสุขภาพภาคประชาชน ด้านวิชาชีพการแพทย์และการสาธารณสุข และด้านกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้รองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการระดับประเทศ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาหาข้อมูลและกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการระดับประเทศ

ให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเลือก การแต่งตั้งกรรมการตาม (๔) และ (๕) เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย
 (๒) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
 (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถหรือไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นคนทุพพลภาพหรือติดสุรายาเมาจนถึงขนาดไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

(๔) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

(๕) ไม่เป็นผู้เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษที่กระทำความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ และยังไม่พ้นกำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันพ้นโทษ

(๖) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้บริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) และ (๕) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการ

ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลงและให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระของกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) และ (๕) ที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระไม่ว่าด้วยเหตุใดหรือวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

ให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง (๓) เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการระดับประเทศมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายด้านการดำเนินงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและนโยบายด้านการสนับสนุนสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงส่งเสริมศักยภาพและสนับสนุนสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อรัฐมนตรี

(๒) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ออกระเบียบหรือประกาศ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการระดับประเทศ

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่เพียงพอต่อสัดส่วนของประชากร

(๕) พิจารณาการจัดสรรอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในแต่ละเขตสุขภาพ ให้เพียงพอต่อสัดส่วนของประชากร

(๖) ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการตามมาตรา ๑๔ คณะกรรมการตามมาตรา ๑๖ คณะกรรมการตามมาตรา ๑๘ คณะกรรมการตามมาตรา ๒๐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) พิจารณาเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กรณีที่เกินหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการระดับเขตสุขภาพ

(๘) ส่งเสริม พัฒนา สนับสนุนกิจกรรม ตามมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๙) แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการระดับประเทศ

(๑๑) พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการระดับประเทศ ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการระดับประเทศ เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการระดับประเทศ จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการระดับประเทศมอบหมายก็ได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับการประชุมคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในการพิจารณาเรื่องใด ๆ ของกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้มติของคณะกรรมการ ผูกพันหน่วยงานซึ่งมีผู้แทนร่วมเป็นกรรมการโดยตำแหน่งอยู่ด้วย แม้ว่าการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนั้น ผู้แทนของหน่วยงานที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งจะมีได้เข้าร่วมพิจารณาวินิจฉัยก็ตาม ถ้ามีความเห็นแตกต่างกันให้บันทึกความเห็น ของกรรมการทุกฝ่ายไว้ให้ปรากฏในเรื่องนั้นด้วย

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการระดับเขตสุขภาพ ประกอบด้วย

(๑) ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

(๒) สาธารณสุขนิเทศก์ เป็นรองประธาน

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ในเขตสุขภาพที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายจำนวนไม่เกินสามคน สาธารณสุขอำเภอที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายจำนวนสามคน ผู้อำนวยการศูนย์อนามัย ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิต เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านระดับจังหวัด ในเขตสุขภาพโดยเลือกกันเองให้เหลือไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้ง จากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ในด้านการสาธารณสุขมูลฐานหรือด้านสุขภาพภาคประชาชน ด้านวิชาชีพ การแพทย์และการสาธารณสุข และด้านกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ของศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการระดับเขตสุขภาพ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาหาข้อมูลและกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการระดับเขตสุขภาพ

ให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเลือก การแต่งตั้งกรรมการตาม (๔) และ (๕) เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการระดับเขตสุขภาพ มีหน้าที่และอำนาจเฉพาะในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการตามนโยบาย ส่งเสริมศักยภาพและสนับสนุนสวัสดิการแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามที่คณะกรรมการระดับประเทศกำหนด

(๒) กำกับ ติดตามการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๓) พิจารณาการจัดสรรให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในแต่ละจังหวัด ภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบในสัดส่วนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการระดับประเทศกำหนด

(๔) ให้คำแนะนำคณะกรรมการระดับจังหวัด ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) พิจารณาเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กรณีที่เกินหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการระดับจังหวัด ภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(๖) แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการระดับเขตสุขภาพ

(๘) พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการระดับประเทศมอบหมาย

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วย

(๑) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดที่นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสองคน ได้แก่ นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญที่นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมอบหมาย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไปที่นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมอบหมายจำนวนหนึ่งคน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนที่นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมอบหมายจำนวนสามคน สาธารณสุขอำเภอที่นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมอบหมายจำนวนสามคน ท้องถิ่นจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขของค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการซึ่งเป็นประธานองค์กรอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านระดับจังหวัด และผู้แทนองค์กรอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านระดับอำเภอโดยเลือกกันเองให้เหลือจำนวนห้าคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแต่งตั้ง จากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ในด้านการสาธารณสุขมูลฐานหรือด้านสุขภาพภาคประชาชน ด้านวิชาชีพการแพทย์และการสาธารณสุข และด้านกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้หัวหน้ากลุ่มหรือหัวหน้างานผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่ได้รับมอบหมายจากนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวนไม่เกินสองคน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการระดับจังหวัด รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาหาข้อมูลและกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการระดับจังหวัด

ให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเลือก การแต่งตั้งกรรมการตาม (๔) และ (๕) เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการระดับจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจ ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการตามนโยบาย ส่งเสริมศักยภาพและสนับสนุนสวัสดิการแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามแนวทางที่คณะกรรมการระดับประเทศ และระดับเขตสุขภาพกำหนด

(๒) พิจารณาการจัดสรรให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในแต่ละหมู่บ้านภายในจังหวัดที่รับผิดชอบ ตามที่คณะกรรมการระดับเขตสุขภาพจัดสรร

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนบทบาท หน้าที่ และมาตรฐานทางจริยธรรมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(๔) แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการระดับจังหวัด

(๖) พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการระดับประเทศ หรือคณะกรรมการระดับเขตสุขภาพมอบหมาย

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้อำนวยการสำนักอนามัย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนไม่เกินเจ็ดคน ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักหรือผู้อำนวยการกองที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการซึ่งเป็นประธานชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานครระดับกรุงเทพมหานคร และประธานชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานครระดับกลุ่มศูนย์บริการสาธารณสุขโดยเลือกกันเองให้เหลือจำนวนเจ็ดคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง จากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ในด้านการสาธารณสุขมูลฐานหรือด้านสุขภาพภาคประชาชน ด้านวิชาชีพการแพทย์และการสาธารณสุข และด้านกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้รองผู้อำนวยการสำนักอนามัยที่ผู้อำนวยการสำนักอนามัยมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้สำนักอนามัย ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาหาข้อมูลและกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ กรุงเทพมหานคร

ให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเลือก การแต่งตั้งกรรมการตาม (๔) และ (๕) เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจ ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการตามนโยบาย ส่งเสริมศักยภาพและสนับสนุนสวัสดิการแก่ อสส.กทม.
- (๒) พิจารณาจัดสรรให้มี อสส.กทม. ในแต่ละชุมชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ
- (๓) ออกระเบียบหรือประกาศ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการกรุงเทพมหานคร
- (๔) พิจารณาตรวจสอบกรณีมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ อสส.กทม.
- (๕) แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการกรุงเทพมหานคร
- (๗) พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการระดับประเทศมอบหมาย

มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขอื่น ตามมาตรา ๔ (๓) ทั้งนี้ ให้องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ และการได้มาของคณะกรรมการตามมาตรานี้ เป็นไปตามที่หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

มาตรา ๒๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔) (๕) มาตรา ๑๖ (๔) (๕) มาตรา ๑๘ (๔) (๕) และกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนประชาชนชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขอื่น และกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๐ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามมาตรา ๖ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๐ หรือคณะอนุกรรมการ แล้วแต่กรณี เกี่ยวกับการพิจารณาตรวจสอบและมีคำสั่งกรณีมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการดังกล่าว เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำและมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้บุคคลส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๒๓ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๐ และการประชุมของคณะอนุกรรมการ และการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการและอนุกรรมการตามหมวดนี้ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ ให้กรรมการและอนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับเบี้ยประชุมตามกฎหมายว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ

หมวด ๒

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ส่วนที่ ๑

การคัดเลือกและการขึ้นทะเบียน

มาตรา ๒๕ บุคคลผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี แต่ไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

(๒) มีความรู้ ความสามารถ อ่านออกเขียนได้

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่เป็นการประจำในหมู่บ้านหรือชุมชนที่ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านไม่น้อยกว่าหกเดือน

(๔) สมัยใจและเสียสละเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานสาธารณสุข

(๕) มีเวลาให้กับการทำงานในบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๖) ผ่านการฝึกอบรมและผ่านการประเมินความรู้ความสามารถตามมาตรา ๒๖

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นคนวิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เคยพ้นสภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพราะเหตุตามมาตรา ๓๐

(๓) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้บริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๔) ได้รับเงินเดือนประจำจากหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๖ ให้กระทรวงสาธารณสุขและกรุงเทพมหานคร จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการฝึกอบรมและการประเมินความรู้ความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ

หมู่บ้านตามหลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยอาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคัดเลือก การดำเนินงานสถาบันฝึกอบรม ครูฝึกหลักสูตร การจัดฝึกอบรม การพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านการประเมินความรู้ความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

มาตรา ๒๗ ให้การขึ้นทะเบียน การย้าย การลบชื่อ และการดำเนินการทางทะเบียนอื่นเกี่ยวกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

ส่วนที่ ๒

การพ้นสภาพ

มาตรา ๒๘ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านสิ้นสุดสภาพเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕

(๔) ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านประเมินสมรรถนะตามมาตรา ๓๔

(๕) คณะกรรมการตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ มีคำสั่งให้พ้นสภาพตามมาตรา ๓๐

(๖) ได้รับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่สิ้นสุดสภาพตาม (๔) ในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอื่นตามมาตรา ๔ (๓)

มาตรา ๒๙ การร้องเรียนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามมาตรา ๓๐

(๑) หรือ (๒) ให้ผู้ร้องเรียน ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนหรือบุคคลที่มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นายทะเบียนส่งรายงานตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการที่มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง และให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ มีคำสั่งตามมาตรา ๓๐ ต่อไป

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การรับเรื่องร้องเรียน การพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตามวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการระดับประเทศกำหนด

มาตรา ๓๐ เมื่อคณะกรรมการตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ แล้วแต่กรณี พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว หากปรากฏข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้คณะกรรมการดังกล่าว มีคำสั่งให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านซึ่งถูกร้องเรียนตามมาตรา ๒๙ พ้นสภาพการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๑) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านผู้นั้นละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามมาตรา ๓๑ โดยไม่มีเหตุอันสมควรติดต่อกันเกินสามเดือนหรือรวมกันเกินหกเดือนในหนึ่งปี

(๒) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านผู้นั้นฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๓๒ หรือมีความประพฤติเสียหายที่อาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียศักดิ์ศรีของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการระดับประเทศกำหนด

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๑ ให้เป็นที่สุดท้าย

ส่วนที่ ๓

บทบาท หน้าที่และมาตรฐานทางจริยธรรม

มาตรา ๓๑ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีบทบาท หน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ และให้ความรู้ทางด้านสาธารณสุขมูลฐาน

(๒) ให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข หรือ บทบัญญัติของกฎหมายอื่น ๆ หรือตามที่คณะกรรมการระดับประเทศกำหนด

(๓) จัดกิจกรรมเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาสาธารณสุขที่สอดคล้องกับสภาวะสุขภาพของท้องถิ่น

(๔) เป็นแกนนำในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโดยการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และอาจประสานแผนการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแหล่งอื่น ๆ

(๕) ให้ความรู้ด้านการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพ การเข้าถึงบริการสาธารณสุขของประชาชน และการมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นของชุมชนเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพ

(๖) ศึกษา พัฒนาตนเอง และเข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๗) ดำเนินการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๘) ประสานการดำเนินงานสาธารณสุขในชุมชนและปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงองค์กรพัฒนาชุมชนอื่น ๆ ในท้องถิ่น

(๙) ดำรงตนและปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๓๒

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการระดับประเทศประกาศกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยอย่างน้อยต้องมีมาตรฐานทางจริยธรรม และกำหนดแบบแผนความประพฤติไว้ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยัน อดทน เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต
- (๒) ต้องไม่ใช้ตำแหน่งหรือหน้าที่เรียกร้องหรือแสวงหาประโยชน์โดยทุจริต
- (๓) ต้องยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และเมตตาธรรมในการดำเนินงานและรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ
- (๔) ต้องเคารพต่อกฎหมายและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- (๕) มีความเป็นกลางทางการเมือง

ส่วนที่ ๔

การพัฒนาสมรรถนะ

มาตรา ๓๓ ให้กระทรวงสาธารณสุขจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนการจัดการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือการอบรมความรู้ความชำนาญเฉพาะทางให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อยกระดับความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทั้งนี้ อาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

มาตรา ๓๔ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต้องได้รับการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการระดับประเทศกำหนด

หมวด ๓

สิทธิประโยชน์

มาตรา ๓๕ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีสิทธิแต่งเครื่องแบบอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประดับเครื่องหมายหรือตราสัญลักษณ์ได้ และบัตรประจำตัวอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขลักษณะเครื่องแบบ เครื่องหมาย ตราสัญลักษณ์ หรือบัตรประจำตัวอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการระดับประเทศประกาศกำหนด

มาตรา ๓๖ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีสิทธิได้รับสวัสดิการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล ค่าห้องพิเศษ และค่าอาหารพิเศษ จากโรงพยาบาลหรือหน่วยบริการสาธารณสุขในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขหรือกรุงเทพมหานคร หรือหน่วยบริการสาธารณสุขอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยให้เบิกจ่ายจากเงินรายได้ของหน่วยบริการสาธารณสุขนั้นๆ หรือกองทุน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้รับสวัสดิการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเบิกค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๘ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีสิทธิได้รับเงินค่าป่วยการสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้รับเงินค่าป่วยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๙ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีสิทธิได้รับการประกาศเกียรติคุณเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านดีเด่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคัดเลือกอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านดีเด่น

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านดีเด่นมีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคัดเลือกอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านดีเด่นตามวรรคหนึ่ง และการเสนอชื่อเพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

มาตรา ๔๐ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและบุตรมีสิทธิได้รับการศึกษาและอบรมในสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงสาธารณสุขหรือหน่วยงานอื่น

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการได้รับสิทธิการศึกษาและอบรมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระดับประเทศ

มาตรา ๔๑ ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีการรวมกลุ่มในลักษณะชมรม สมาคม หรือมูลนิธิ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่หรือสิทธิของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้

การจัดตั้ง การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับชมรม สมาคม หรือมูลนิธิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

มาตรา ๔๒ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์จากกองทุนหรือสิทธิประโยชน์ที่ได้รับตามกฎหมายอื่น

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์จากกองทุนหรือสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายอื่น ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๔

กองทุน

มาตรา ๔๓ ให้จัดตั้งกองทุนสนับสนุนการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านขึ้นในกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของชุมชนโดยกลไกสาธารณสุขมูลฐานและระบบสุขภาพภาคประชาชน ช่วยเหลือ การสงเคราะห์ สวัสดิการ การส่งเสริม การสนับสนุน การพัฒนา และการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านดังต่อไปนี้

(๑) สร้างเสริมสุขภาพของชุมชนโดยกลไกสาธารณสุขมูลฐานและระบบสุขภาพภาคประชาชน

(๒) ช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทักษะ และขีดความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนในการให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีส่วนร่วมในวิสาหกิจชุมชน

(๖) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประกาศเกียรติคุณอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๗) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการตามมาตรา ๔๕ กำหนด

(๘) เป็นค่าใช้จ่ายในการประเมินผลการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๙) เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามที่คณะกรรมการตามมาตรา ๔๕ กำหนด

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ได้รับการสนับสนุนเงินในลักษณะเดียวกันจากกองทุนหมุนเวียนอื่นแล้ว ไม่มีสิทธิขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนนี้

มาตรา ๔๔ กองทุนประกอบด้วยเงิน ทรัพย์สิน และดอกผล ดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

- (๒) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับจากการบริจาค
 - (๓) เงินสินบนที่อาสาสมัครสาธารณสุขมอบให้จากการแจ้งเบาะแสการกระทำ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
 - (๔) รายได้อื่น ๆ
 - (๕) ผลประโยชน์ที่เกิดจากทรัพย์สินตาม (๑) – (๔)
- บรรดาเงิน ทรัพย์สิน และดอกผลที่กองทุนได้รับตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องนำส่ง คลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๔๕ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ของกองทุน จำนวนห้าคน ประกอบด้วยประธานกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการระดับประเทศแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ด้านการเงิน การสวัสดิการ และการประเมินผล และให้รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับการดำรง ตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และนำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้ บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามมาตรา ๔๕ มีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- (๒) รายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ระดับประเทศ
- (๓) มีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือ เรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผล

มาตรา ๔๗ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่จัดทำงบ การเงินและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนในรอบปีแล้วทำรายงานผล การสอบและรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่ง ร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้คณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๔๘ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และ การบริหารกองทุน รวมทั้งการจัดหาผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการตามมาตรา ๔๕ กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

การดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับกองทุนซึ่งไม่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๙ ให้ประธานกรรมการตามมาตรา ๖ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ แต่งตั้งกรรมการตาม (๔) และ (๕) ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๖ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ ประกอบด้วยคณะกรรมการตามมาตรา ๖ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ เป็นกรรมการ เพื่อทำหน้าที่คณะกรรมการตามมาตรา ๖ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ ไปพลางก่อน

มาตรา ๕๐ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร หรืออาสาสมัครสาธารณสุขอื่นที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและบุคคลที่ได้ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและได้รับประกาศนียบัตรแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้เป็นระยะเวลาหนึ่งปีนับถัดจากวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามวรรคหนึ่ง แจ้งต่อนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับถัดจากวันสิ้นสุดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง เพื่อออกบัตรประจำตัวอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และให้ถือว่าเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้

มิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามมาตรา

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้ใช้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๓๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ ในทางที่จะเป็นผลร้ายแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจนกว่าหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตราดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๕๒ หลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) พุทธศักราช ๒๕๕๐ ให้ถือว่าเป็นหลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๓ บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ครูฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้แจ้งต่อนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๕๔ บัตรประจำตัวอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านซึ่งออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการออกบัตรประจำตัวอาสาสมัครสาธารณสุขตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๕ บรรดาข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงดำเนินการไม่เสร็จสิ้น ให้ถือว่าเป็นข้อร้องเรียน
ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

มาตรา ๕๖ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามบทบัญญัติของ
กฎหมายอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้
จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการ
ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหากไม่สามารถดำเนินการได้
ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ของร่างพระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากการพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ และต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพ และการจัดบริการสาธารณสุขในชุมชน ดังนั้น สมควรส่งเสริมและสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ซึ่งเป็นประชาชนผู้มีจิตอาสาในชุมชนเป็นกำลังสำคัญสำหรับการดูแลสุขภาพของประชาชนในชุมชนตามหลักการการสาธารณสุขมูลฐาน โดยยกระดับทักษะและขีดความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้ดำเนินการตามหลักการดังกล่าวได้สัมฤทธิ์ผล ตลอดจนเสริมสร้างเครือข่ายการประสานงาน การบริหารกิจการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพภายในชุมชนให้ไปอย่างมีระบบ อันสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดีอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ประกอบด้วย ๔ หมวด และบทเฉพาะกาล โดยมีจำนวนทั้งสิ้น ๕๖ มาตรา ดังนี้

๒.๑.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

๒.๑.๒ หมวด ๒ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ส่วนที่ ๑ การคัดเลือกและการขึ้นทะเบียน

ส่วนที่ ๒ การฟื้นฟูสภาพ

ส่วนที่ ๓ บทบาท หน้าที่และมาตรฐานทางจริยธรรม

ส่วนที่ ๔ การพัฒนาสมรรถนะ

๒.๑.๓ หมวด ๓ สิทธิประโยชน์

๒.๑.๔ หมวด ๔ กองทุน

๒.๑.๕ บทเฉพาะกาล

๒.๒ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) (มาตรา ๔)

๒.๒.๑ กำหนดนิยาม “อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน” เป็น ๓ ประเภท ได้แก่

(๑) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน : อสม.

(๒) อาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร : อสส. กทม. และ

(๓) อาสาสมัครสาธารณสุขอื่น

๒.๒.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของ อสม. ได้แก่ (มาตรา ๒๕)

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี แต่ไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์

(๒) ผ่านการฝึกอบรมมาตรฐาน อสม. และผ่านการประเมิน

ความรู้ความสามารถตามที่คณะกรรมการระดับประเทศกำหนด

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่เป็นการประจำในหมู่บ้านหรือชุมชนที่ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

(๔) มีความรู้ ความสามารถ อ่านออกเขียนได้

(๕) สม่ัครใจและเสียสละเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงาน

สาธารณสุข

(๖) มีเวลาให้กับการทำงานในบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุข

ประจำหมู่บ้าน

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นคนวิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือน ไร้ความสามารถ

(๒) เคยพ้นสภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพราะเหตุฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมของ อสม.

(๓) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้บริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

๒.๒.๓ กำหนดบทบาทหน้าที่ และจริยธรรมของ อสม. ได้แก่ (มาตรา ๓๑ และ มาตรา ๓๒)

บทบาทหน้าที่

(๑) ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ และให้ความรู้ทางด้านสาธารณสุขมูลฐาน

(๒) ให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข หรือ บทบัญญัติของกฎหมายอื่น ๆ หรือตามที่คณะกรรมการระดับประเทศกำหนด

(๓) จัดกิจกรรมเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาสาธารณสุขที่สอดคล้องกับสภาวะสุขภาพของท้องถิ่น

(๔) เป็นแกนนำในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโดยการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และอาจประสานแผนการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแหล่งอื่น ๆ

(๕) ให้ความรู้ด้านการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพ การเข้าถึงบริการสาธารณสุขของประชาชน และการมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นของชุมชนเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพ

(๖) ศึกษา พัฒนาตนเอง และเข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๗) ดำเนินการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๘) ประสานการดำเนินงานสาธารณสุขในชุมชนและปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงองค์กรพัฒนาชุมชนอื่น ๆ ในท้องถิ่น

(๙) ดำรงตนและปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๓๒

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

จริยธรรม

(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

(๒) ต้องไม่ใช้ตำแหน่งหรือหน้าที่เรียกร้องหรือแสวงหาประโยชน์โดยทุจริต

(๓) ต้องยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และเมตตาธรรมในการดำเนินงานและ

รักษาความสามัคคีในหมู่คณะ

(๔) ต้องเคารพต่อกฎหมายและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๕) มีความเป็นกลางทางการเมือง

๒.๒.๔ การพ้นสภาพการเป็น อสม. ได้แก่ (มาตรา ๒๘)

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕

(๔) ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร

สาธารณสุขประจำหมู่บ้านประเมินสมรรถนะตามมาตรา ๓๔ (แต่ไม่ตัดสิทธิอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่สิ้นสุดสภาพตามข้อนี้ ในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอื่นตามมาตรา ๔ (๓))

(๕) คณะกรรมการ แล้วแต่กรณี มีคำสั่งให้พ้นสภาพตามมาตรา ๓๐

(๖) ได้รับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ

ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๒.๒.๕ สิทธิประโยชน์ของ อสม. ได้แก่

(๑) การพัฒนาสมรรถนะ อสม. เช่น การจัดการฝึกอบรมเพื่อฟื้นฟูความรู้ความสามารถ และการเพิ่มความชำนาญในการปฏิบัติงานของ อสม. (มาตรา ๓๓)

(๒) มีสิทธิแต่งเครื่องแบบประดับ เครื่องหมาย หรือตราสัญลักษณ์ของ อสม.

(มาตรา ๓๕)

(๓) ได้รับสวัสดิการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล เช่น ค่าห้องห้องและค่าอาหารพิเศษ (มาตรา ๓๖)

(๔) การเบิกค่าใช้จ่ายสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๓๗)

(๕) เงินค่าป่วยการ (มาตรา ๓๘)

(๖) การประกาศเกียรติคุณ และได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (มาตรา

๓๙)

(๗) ได้รับการศึกษาและอบรมในสถาบันการศึกษา (มาตรา ๔๐)

(๘) กำหนดให้มีการรวมกลุ่มในลักษณะชมรม สมาคม หรือมูลนิธิ เช่น สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่หรือสิทธิของ อสม. (มาตรา ๔๑)

(๙) ได้รับสิทธิประโยชน์จากกองทุนต่าง ๆ หรือสิทธิประโยชน์ที่ได้รับตาม

กฎหมายอื่น (มาตรา ๔๒)

(๑๐) ได้รับสิทธิประโยชน์จากกองทุนสนับสนุนการปฏิบัติงานของ
 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (มาตรา ๔๓)

๒.๓ คณะกรรมการ และนายทะเบียน

๒.๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุน อสม. ๔ คณะ และ
 คณะกรรมการ อสม. อื่น ดังนี้

(๑) คณะกรรมการระดับประเทศ (มาตรา ๖) โดยมีปลัดกระทรวง
 สาธารณสุขเป็นประธานและมืองค์ประกอบ จำนวน ๒๘ คน

(๒) คณะกรรมการระดับเขตสุขภาพ (มาตรา ๑๔) โดยมีผู้ตรวจราชการ
 กระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานและมืองค์ประกอบ จำนวน ๒๓ คน

(๓) คณะกรรมการระดับจังหวัด (มาตรา ๑๖) โดยมีนายแพทย์
 สาธารณสุขจังหวัด เป็นประธานและมืองค์ประกอบ จำนวน ๒๕ คน

(๔) คณะกรรมการ อสม. กรุงเทพมหานคร (มาตรา ๑๘) โดยมีปลัด
 กรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ และมืองค์ประกอบ จำนวน ๒๒ คน

(๕) คณะกรรมการ อสม. อื่น (มาตรา ๒๐)

๒.๓.๒ กำหนดให้มีนายทะเบียน คือ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด หรือ
 ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กทม.มีหน้าที่ขึ้นทะเบียน และดูแลระบบทะเบียนของ อสม. (มาตรา ๔)

๒.๔ บทเฉพาะกาล

๒.๔.๑ กำหนดให้ อสม. ตามระเบียบเดิม ให้ถือว่าเป็น อสม. ตาม
 พระราชบัญญัตินี้เป็นระยะเวลา ๑ ปี นับถัดจากวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และเมื่อพ้น ๑ ปี
 ดังกล่าว ให้ อสม. เดิม แจ้งต่อนายทะเบียนภายใน ๑ ปี เพื่อออกบัตรประจำตัวต่อไป

๒.๔.๒ มิให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติ อสม. ตามมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับ
 อสม. เดิม (มาตรา ๔๘)

๒.๔.๓ มิให้นำหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะมาใช้บังคับกับ อสม. เดิม
 จนกว่ากฎหมายลำดับรองเกี่ยวกับหลักเกณฑ์นั้น ๆ จะมีผลใช้บังคับ (มาตรา ๔๙)